

Svenska
Läkaresällskapet

2024-05-13

Till: Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se
Diarienummer: S2025/0021

Remissvar: En förändrad abortlag SOU 2025:10

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. SLS har valt att lämna synpunkter på utredningen. Delegationen för medicinsk etik (DME) har berett och skrivit SLS svar som fokuserar på de bedömningar och förslag som vi anser vara särskilt relevanta för SLS.

Svenska läkaresällskapets delegation för medicinsk etik har läst och kommenterar nedan på utredningen ”En förändrad abortlag – för en god, säker och tillgänglig abortvård”.

SLS tillstyrker att rätten till abort tydliggörs i lagen, och att rätten till abort före graviditetsvecka 18+0 dagar inte ska kunna nekas av hälso- och sjukvården, då det inte bedöms finnas situationer där en abort innebär en större risk än fortsatt graviditet.

SLS tillstyrker förslaget att medicinska aborter ska kunna genomföras helt utanför vårdinrättning, under förutsättning att tydlig information ges och med en säker uppföljning. Vi vill dock uppmärksamma att detta förslag i kombination med utvecklad digital vård innebär en potentiell risk. Om abortsökande i framtiden i högre grad hänvisas till digitala kontakter, exempelvis av kostnadsskäl, riskerar vårdens möjligheter att i det fysiska mötet identifiera andra allvarliga problem, såsom till exempel våldsutsatthet, att minska.

SLS stödjer förslaget att utveckla utökade möjligheter till telemedicin och digital vård. Utredningen motiverar förslaget med ambitionen att ytterligare öka tillgängligheten till abortvården, som i utredningen redan beskrivs som god. Tillgängligheten till sjukvården i stort är ett problem, och vi finner ingen analys eller resonemang kring på vilka grunder man ska prioritera att medel avsätts för att ytterligare öka tillgängligheten till just abortvården – om det är för att denna tillgänglighet har särskilda brister, eller på grund av att denna vård prioriteras utifrån att den är en positiv rättighet och därmed går utanför prioriteringsplattformen. Detta kan gärna tydliggöras.

SLS stödjer förslaget att lagen inte ska ange vilka yrkeskategorier som får utföra aborter, utan att detta ska avgöras av erforderlig kunskap och kompetens, och att denna kompetens även kan innehas av barnmorskor.

SLS tillstyrker de förslag utredningen för fram vad gäller den språkliga moderniseringen av abortlagen: att ersätta ordet havandeskap med graviditet, och ordet kvinna med den som är gravid. SLS anser att när det gäller rättsregler bör en konsekvent användning av termerna man och kvinna reserveras för det juridiska könet. Det kan finnas andra betydelser av orden man och kvinna, som avspeglar biologiskt kön, socialt kön, subjektivt kön och så vidare, men i detta fall måste det vara helt klart vem som omfattas av lagbestämmelsen. Sedan steriliseringskravet för personer som byter juridiskt kön togs bort för mer än ett decennium sen kan en juridisk man bli gravid. Det är inte personer med ett visst kön som har rätten till abort, utan den som är gravid som har rättigheten.

Catharina Ihre Lundgren
ordförande

Anders Castor
ordförande i delegationen för medicinsk etik